

Назарбаев
Зияткерлік
мектептері

Сабақтың тақырыбы

Ғаламтормен дұрыс жұмыс жасау – мәдениет

ТБ1. Сөз таптары

**ТБ1.6. Мақсат және себеп-
салдар үстеулерді ауызша
және жазба жұмыстарда
орынды қолдану**

Назарбаев
Зияткерлік
мектептері

Мына суреттен не байқадыңыздар?

Кеше... Бүгін... Ертең...
Берілген үстеулерді қолдана
отырып, суретті сөйлетіп көріңіздер.

Үстеу – іс-әрекеттің, қимылдың сындық, сапалық белгісінің сипатын, жай-күйін білдіреді.

Үстеу мағынасына қарай жеті түрге бөлінеді:

1. мекен үстеуі: әріде, беріде, жоғары, төмен
2. мезгіл үстеуі: ерте, кеш, бүгін, жаздыгүні
3. себеп-салдар үстеуі: бекерге, амалсыздан, босқа
4. сын-қимыл: балаша, зорға, тез
5. мақсат үстеуі: әдейі, жорта, қасақана
6. мөлшер үстеуі: сонша, онша, бірталай
7. Күшейткіш үстеуі: өте, тым, ең

Мақсат үстеуі не мақсатпен? қалай? деген сұраққа жауап беріп, іс-әрекеттің, қимылдың орындалу мақсатын білдіреді. Мысалы, әдейі айтты, қасақана кетіп қалды, жорта білмегенсіді, әдейілеп шақырды.

Себеп-салдар үстеуі не себепті? қалай? неге? деген сұрақтарға жауап береді. Себеп-салдар үстеуі қимылдың, іс-әрекеттің болу себебін білдіреді. Себеп-салдар үстеуіне: құр босқа, лажсыздан, босқа, амалсыздан, бекерге, шарасыздан сөздері жатады. Бұл сөздер етістікпен тіркесіп қолданылады. Мысалы, босқа ренжіді, лажсыздан келісті, т.б.

Назарбаев
Зияткерлік
мектептері

Тапсырма

Жеке жұмыс

Суреттерді қолдана отырып, мақсат және себеп-салдар үстеулерін қатыстырып, оқиға желісі бар әңгіме жазыңыздар.

Сөз саны – 110-130.

Назарбаев
Зияткерлік
мектептері

Назарбаев
Зияткерлік
мектептері

Бағалау критерийі	Дескрипторлар
Мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	1. Суреттерді негізге ала отырып, оқиға желісі бар әңгіме жазады;
	2. Әңгіме жазу барысында екі мақсат, екі себеп-салдар үстеуін орынды кірістіреді;
	3. Жазылым стиль ерекшелігін сақтайды.

Кері байланыс

**Сабак
бойынша
«блоб
ағашындағы»
өз орныңызды
белгілеңіздер.**

Үй тапсырмасы

« Әлеуметтік желілердің пайдасы мен зияны» тақырыбында үстеулерді қатыстырып, дискуссивті эссе жазыңыздар. Сөз саны – 110-120.